PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS

(pirmā palāta)

2005. gada 22. jūnijā *

Lieta T-102/03

***Centro informativo per la collaborazione tra le imprese e la promozione degli investimenti in Sicilia SpA* (*CIS*)**, Katānija [*Catania*] (Itālija), ko pārstāv A. Skuderi [*A. Scuderi*] un Dž. Mota [*G. Motta*], advokāti,

prasītājs,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv E. de Maršs [*E. de March*] un L. Flinns [*L. Flynn*], pārstāvji, kam palīdz A. dal Fero [*A. Dal Ferro*], advokāts, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja,

* Tiesvedības valoda — itāļu.

par lūgumu atcelt Komisijas 2002. gada 15. novembra Lēmumu C(2002) 4155, ar ko atceļ Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) atbalstu, kas ar Komisijas 1993. gada 16. februāra Lēmumu C(93) 256/4 piešķirts kā vispārēja dotācija Uzņēmumu sadarbības un ieguldījumu veicināšanas informācijas centra darbībai, un paredz atgūt šī Komisijas izmaksātā atbalsta avansu.

EIROPAS KOPIENU PIRMĀS INSTANCES TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs Dž. D. Kuks [*J. D. Cooke*], tiesneši R. Garsija-Valdekasass [*R. García-Valdecasas*] un I. Labucka,

sekretārs H. Palasio Gonsaless [*J. Palacio González*], galvenais administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2005. gada 1. februārī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 EKL 158. pantā ir noteikts, ka Kopiena izstrādā un veic darbības, kuru mērķis ir stiprināt tās ekonomisko un sociālo kohēziju. Kopiena it īpaši cenšas mazināt

būtiskas dažādu reģionu attīstības līmeņa atšķirības un vismazāk attīstīto reģionu atpalicību, lai veicinātu harmonisku attīstību visā Kopienā. Atbilstoši EKL 159. pantam Kopiena šo mērķu sasniegšanu atbalsta arī ar darbībām, ko tā veic, izmantojot struktūrfondus, it īpaši Eiropas Reģionālās attīstības fondu (ERAF).

2 Lai sasniegtu šos mērķus un reglamentētu fondu uzdevumus, Padome ir pieņēmusi 1988. gada 24. jūnija Regulu (EEK) Nr. 2052/88 par struktūrfondu uzdevumiem un efektivitāti un par struktūrfondu un Eiropas Investīciju bankas un citu pastāvošo finansēšanas instrumentu darbības koordināciju (OV L 185, 9. lpp.), kurā grozījumi izdarīti tostarp ar Padomes 1993. gada 20. jūlija Regulu (EEK) Nr. 2081/93 (OV L 193, 5. lpp.).

3 1988. gada 19. decembrī Padome pieņēma Regulu (EEK) Nr. 4253/88, ar ko paredz piemērošanas noteikumus Regulai (EEK) Nr. 2052/88, pirmkārt, saistībā ar dažādu struktūrfondu savstarpējās darbības koordināciju un, otrkārt, saistībā ar struktūrfondu un Eiropas Investīciju bankas darbības un citu pastāvošo finansēšanas instrumentu darbības koordināciju (OV L 374, 1. lpp.). Šī regula stājās spēkā 1989. gada 1. janvārī un tika grozīta vairākas reizes, un 1999. gada 31. decembrī to atcēla ar Padomes 1999. gada 21. jūnija Regulu (EK) Nr. 1260/1999, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par struktūrfondiem (OV L 161, 1. lpp.).

4 Saskaņā ar Regulas Nr. 1260/1999 52. panta 1. punktā paredzētajiem pārejas noteikumiem Regulas Nr. 4253/88 24. pantā ar nosaukumu "Atbalsta samazināšana, pārtraukšana un atcelšana", versijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Padomes 1993. gada 20. jūlija Regulu (EEK) Nr. 2082/93 (OV L 193, 20. lpp.), kas bija piemērojama 2002. gada 15. novembrī, proti — dienā, kad Komisija nolēma atcelt

atbalstu, par kuru pastāv strīds šajā gadījumā (turpmāk tekstā — "Regulas Nr. 4253/88 24. pants"), ir noteikts:

"1. Ja šķiet, ka darbības vai pasākuma īstenošana neattaisno ne daļu, ne visu tai piešķirto finansiālo atbalstu, Komisija, īstenojot partnerību, gadījumu atbilstoši pārbauda, pieprasot dalībvalstij vai iestādēm, ko tā izraudzījusies darbības īstenošanai, noteiktā termiņā iesniegt savus apsvērumus.

2. [Pēc] šīs pārbaudes Komisija var samazināt vai pārtraukt atbalsta izmaksu konkrētai darbībai vai pasākumam, ja pārbaudē apstiprinās, ka pastāv pārkāpums vai būtisks grozījums, kas ietekmē darbības vai pasākuma īstenošanas veidu vai nosacījumus un kura izdarīšanai Komisijai nav lūgta piekrišana.

3. Visas nepamatoti izmaksātās un atgūstamās summas jāatmaksā Komisijai. Neatmaksātajām summām tiek pieskaitīti nokavējuma procenti atbilstoši Finanšu regulas noteikumiem un nosacījumiem, kas jāpieņem Komisijai, ievērojot tās VIII sadaļā paredzētās procedūras."

Fakti un process

Lēmums par atbalsta piešķiršanu

5 Ar 1993. gada 16. februāra Lēmumu C(93) 256/4 Komisija apstiprināja, ka Itālijas Republikai no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) kā vispārēja dotācija tiek piešķirts atbalsts Uzņēmumu sadarbības un ieguldījumu veicināšanas informācijas centra darbībai, kas ietilpst Kopienas atbalsta sistēmā Kopienas struktūrpalīdzības

sniegšanai *Regione Siciliana* — mērķis Nr. 1 (turpmāk tekstā — "Lēmums par atbalsta piešķiršanu").

6 Lēmuma par atbalsta piešķiršanu 1. panta otrajā daļā ir paredzēts, ka Uzņēmumu sadarbības un ieguldījumu veicināšanas informācijas centram, kas ir atbildīgā starpniecības iestāde, tika piešķirts ERAF atbalsts ECU 6 760 000 apmērā. Piemērojot šo noteikumu, dotācijas izmantošanas nosacījumi bija jāparedz līgumā, kas kopā ar ieinteresēto dalībvalsti ir noslēgts starp Komisiju un starpniecības iestādēm.

7 Saskaņā ar Lēmuma par atbalsta piešķiršanu 2. pantu un tam pielikumā pievienoto finanšu tabulu šis ERAF atbalsts veidoja apmēram 60 % no konkrētajam projektam paredzētajām kopējām izmaksām, ko vajadzēja papildināt *Regione Siciliana* finansējumam ECU 3 758 000 apmērā un privātā sektora uzņēmumu finansējumam ECU 540 000 apmērā.

8 Lēmuma par atbalsta piešķiršanu 3. panta pirmajā daļā 1993. gada 31. decembris ir noteikts kā termiņš, līdz kuram ir jāuzņemas visas juridiskās saistības, kas ļauj uzņemties izdevumus, un 1995. gada 31. decembris — kā termiņš, kurā šie izdevumi var rasties:

"Kopienas atbalstu var izmantot, lai segtu izdevumus, kas radušies, veicot darbības, par kurām paredzēts saņemt vispārēju dotāciju un kas dalībvalstī līdz 1993. gada 31. decembrim veicinātu juridisku saistību rašanos un attiecīgu finansiālu saistību izpildi. Termiņš, kurā šie izdevumi var rasties, ir 1995. gada 31. decembris."

9 Lēmuma par atbalsta piešķiršanu 3. panta otrajā daļā Komisijai tomēr ir ļauts šos termiņus pagarināt:

"Komisija tomēr šos termiņus var pagarināt, pamatojoties uz pieteikumu, ko dalībvalsts iesniegusi pēdējā no diviem minētajiem termiņiem, ja sniegtā informācija to attaisno. Ja Komisija termiņus nepagarina, tad to izdevumu segšanai, kas, izpildot darbības, ir radušies pēc termiņa, vairs nevar saņemt Kopienas atbalstu."

10 1993. gada 22. martā Komisija kā ERAF atbalstu Itālijas Finanšu ministrijai izmaksāja avansa maksājumu ECU 3 380 000 apmērā. Šis avansa maksājums netika izmaksāts *Centro informativo per la collaborazione tra le imprese e la promozione degli investimenti in Sicilia SpA* (turpmāk tekstā — "*CIS*"), t.i., starpniecības iestādei, kas ir atbildīga par atbalstu un kas ir prasītāja šajā lietā.

CIS *un Komisijas līgums*

11 Atbilstoši Lēmuma par atbalsta piešķiršanu 1. panta otrajai daļai *CIS* un Komisija 1993. gada 2. septembrī parakstīja līgumu, lai definētu ar minēto lēmumu piešķirtās vispārējās dotācijas izmantošanas nosacījumus (turpmāk tekstā — "*CIS* un Komisijas līgums").

12 Saskaņā ar *CIS* un Komisijas līguma 1. panta otrās daļas noteikumiem Kopienas palīdzības "mērķis ir izveidot centru, kas uzņēmumiem, it īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem, sniedz [..] gan informācijas pakalpojumus ar pievienoto vērtību, gan pakalpojumus, kuru mērķis ir veicināt Milānas uzņēmumu vai ar to saistītu uzņēmumu uzņēmējdarbības uzsākšanu".

13 Šī līguma 5. pantā ir aprakstīti septiņi pasākumi, kas *CIS* bija jāveic kā Kopienas palīdzība, proti:

— pasākums Nr. 1: informācijas centra strukturēšana;

— pasākums Nr. 2: ar Sicīlijas uzņēmumiem saistītas informācijas sistēmas ieviešana;

— pasākums Nr. 3: progresīvu informācijas pakalpojumu piedāvāšana uzņēmumiem;

— pasākums Nr. 4: ieguldījumu un sadarbības grupu izveide;

— pasākums Nr. 5: ārējo biroju izmantošana;

— pasākums Nr. 6: sadarbības veicināšana;

— pasākums Nr. 7: mārketings un komunikācija.

Pasākuma Nr. 1 mērķis bija "izveidot un strukturēt pakalpojumu sniegšanas centru, kas ļautu piekļūt valsts un starptautiskajam pakalpojumu tīklam, lai sekmētu Sicīlijas uzņēmumu integrāciju tirgū".

14 *CIS* un Komisijas līguma 14. pants ir formulēts šādi:

"Ja starpnieks ir vainojams būtiskā līguma nosacījumu neizpildē, Komisija, vienojoties ar dalībvalsti, jebkurā brīdī var atcelt saistības, ko tā uzņēmusies ar šo līgumu, atzīstot starpniekam izmaksājamās summas par saistībām, ko tas uzņēmies, un darbībām, kas veiktas, lai īstenotu vispārējo dotāciju līdz dienai, kurā paziņots, ka līgums tiek lauzts."

Sarunas par līguma noslēgšanu starp CIS *un* Regione Siciliana

15 Ar Komisijai, Itālijas iestādēm un *Regione Siciliana* nosūtīto 1993. gada 12. novembra vēstuli *CIS* lūdza Komisiju par vienu gadu pagarināt Lēmuma par atbalsta piešķiršanu 3. pantā paredzētos termiņus (proti, 1993. gada 31. decembri, kas paredzēts, lai uzņemtos visas juridiski saistošās finansiālās saistības, un 1995. gada 31. decembri, t.i., termiņu, līdz kuram var rasties izdevumi).

16 Šajā vēstulē bija izskaidrots, ka *CIS* un *Regione Siciliana* līguma parakstīšana, kam vajadzēja ļaut *CIS* saņemt palīdzību no *Regione Siciliana*, kavējās tādēļ, ka novēloti tika sniegts *Consiglio di giustizia amministrativa* (Administratīvā justīcijas padome) paziņojums un tā rezultātā ar novēlošanos tika piegādātas bankas garantijas, kas vajadzīgas, lai stātos spēkā *CIS* un Komisijas līgums.

17 Komisija piekrita līdz 1994. gada 31. decembrim pagarināt termiņu, kas bija piešķirts finansiālo saistību izpildei.

18 1994. gada 13. decembrī *CIS* un *Regione Siciliana* parakstīja līgumu, lai definētu papildus ERAF atbalstam piešķirtā *Regione Siciliana* atbalsta izmantošanas nosacījumus (turpmāk tekstā — "*CIS* un *Regione Siciliana* līgums").

19 *CIS* un *Regione Siciliana* līguma 15. pantā tomēr bija paredzēts — lai šis līgums stātos spēkā, ir vajadzīgs reģiona priekšsēdētāja dekrēts un Revīzijas palātas līdzdalība. Šīs formalitātes tika izpildītas 1995. gada 29. martā, t.i., dienā, kurā šis līgums stājās spēkā.

20 *CIS* un *Regione Siciliana* līguma 11. pantā noteikts, ka *Regione Siciliana* jebkurā brīdī var atcelt saistības, ko tas šajā līgumā ir uzņēmies, ja starpnieks ir vainojams būtiskā līguma neizpildē, "atzīstot starpniekam izmaksājamās summas par saistībām, ko tas ir uzņēmies, un darbībām, kas ir veiktas, lai piešķirtu vispārējo dotāciju, līdz dienai, kurā ir paziņots, ka līgums tiek lauzts".

21 1994. gadā *CIS*, no sava pamatkapitāla veicot attiecīgus avansa maksājumus, īstenoja pirmo pasākumu, kas bija jāveic saistībā ar Kopienas palīdzību, proti, "izveidot un strukturēt centru, kas ļautu piekļūt valsts un starptautiskajam pakalpojumu tīklam, lai sekmētu Sicīlijas uzņēmumu integrāciju tirgū". Šīs darbības bija saistītas ar īpašu cilvēkresursu un finanšu resursu piesaistīšanu, lai reģionālajām un Kopienu iestādēm garantētu noteiktu atbalstu un lai izveidotu sakarus ar uzņēmumiem un apvienībām. *CIS* uzskata, ka šādas darbības bija jāveic tāpēc, ka pretējā gadījumā pieļauto nokavējumu vairs nebūtu iespējams atgūt. *CIS* par šīm darbībām informēja Komisiju, izmantojot Itālijas valsts un reģionālo pārvaldes iestāžu starpniecību.

22 1994. gada 15. decembrī Palermo notika Projekta uzraudzības komitejas sanāksme, kurā piedalījās *CIS* pārstāvji un Komisijas "Reģionālās politikas" ģenerāldirektorāta (ĢD) ierēdnis. Šajā sanāksmē minētais ierēdnis norādīja, ka *CIS* Valdes apspriedes par izpildes projektiem un saistībām īstenot projektu varēja ietilpt jēdzienā "saistības, kas jāuzņemas līdz 1994. gada 31. decembrim" Lēmuma par atbalsta piešķiršanu 3. panta nozīmē.

Laika posms no otrā pieteikuma pagarināt termiņus, kas paredzēti Lēmuma par atbalsta piešķiršanu 3. pantā, līdz Apstrīdētajam lēmumam

23 1994. gada decembrī *Regione Siciliana* nosūtīja Komisijai otru pieteikumu pagarināt termiņus ERAF atbalsta piešķiršanai, ko Komisija noraidīja.

24 1995. gada 21. septembra vēstulē Komisija paziņoja *CIS* par savu atteikumu piešķirt pagarinājumu, ko pieprasījis *Regione Siciliana*, un lūdza to darīt zināmu tam radušos izdevumu summu, lai varētu aprēķināt, kādā apjomā ERAF piedalās [izdevumu segšanā]:

"[..] Ar šo informējam, ka Komisija nevarēja apmierināt jūsu pieteikumu pagarināt finansiālo saistību izpildes termiņus, jo nav spēkā esošu lēmumu uzņemties saistības attiecībā uz uzņēmumiem, kas saņēmuši atbalstu, neraugoties uz to, ka savlaicīgi tika pieņemts lēmums pagarināt termiņu par vienu gadu (kas beidzās 1994. gada 31. decembrī). Mums cik vien iespējams ātri jāuzzina arī jūsu finansiālo saistību summa, lai noteiktu savu saistību summu."

25 1995. gada 20. oktobrī, pēc Komisijas atteikuma pagarināt termiņus vispārējās dotācijas īstenošanai *CIS* darīja zināmu, ka tas nespēj turpināt projekta izpildi, kas bija šī centra darbības mērķis, un nolēma priekšlaicīgi pārtraukt centra darbību, kā rezultātā tika uzsākta tā likvidācija.

26 Lai atgūtu ar projekta īstenošanu saistīto izmaksu daļu, ko sedza *Regione Siciliana*, *CIS* minētā reģiona iestādēm iesniedza sarakstu, kurā bija norādīti šajā sakarā radušies izdevumi — pavisam 711 587 000 Itālijas liru (ITL). *CIS* arī lūdza *Regione Siciliana* iesniegt līdzīgu atmaksāšanas pieteikumu saistībā ar summām, kas atbilstoši ERAF atbalstam tika izmaksātas Itālijas Finanšu ministrijai.

27 2001. gada 9. martā nosūtot vēstuli, Itālijas iestādes Komisijai paziņoja to izdevumu galīgo aprēķinu, kas *CIS* radušies saistībā ar atbalstu, kā arī nodeva atbilstošos dokumentus, kurā ITL 688 505 743 summa bija norādīta kā izdevumi, ko reģionālās iestādes atzinušas par pieļaujamiem.

28 2001. gada 27. decembra vēstulē Komisija darīja zināmu savu lēmumu uzsākt Regulas Nr. 4253/88 24. pantā paredzēto procedūru, uzaicinot Itālijas iestādes un atbalsta saņēmēju iesniegt savus apsvērumus. Šajā vēstulē bija norādīts, ka Komisija ir paredzējusi atcelt ERAF atbalstu un pieprasīt atmaksāt avansa maksājumu, jo nodoto dokumentu pārbaudē ir "skaidri pierādīts, ka deklarētie izdevumi bija saistīti tikai ar [*CIS*] darbības uzsākšanu", turpretim darbības, kuras saistītas ar informācijas sniegšanu, palīdzības sniegšanu un progresa veicināšanu, nebija norādītas deklarētajos izdevumos, kaut gan šīs darbības *CIS* bija jāveic atbilstoši *CIS* un Komisijas noslēgtajam līgumam, kas Komisijai, pēc tās domām, ļāva uzskatīt, ka "*CIS*, kurš savu darbību pilnībā izbeidza 1995. gada 6. decembrī, nekad nav veicis minētās darbības".

29 2002. gada 11. marta vēstulē *Regione Siciliana* sniedza Komisijai *CIS* likvidatora apsvērumus par lēmumu uzsākt Regulas Nr. 4253/88 24. pantā paredzēto procedūru. Šajā vēstulē bija norādīts — Itālijas iestādes bija informējušas Komisiju par to, ka izdevumi, kas atzīti par pieļaujamiem pēc *Regione Siciliana* veiktās sertifikācijas, bija ITL 688 505 743, ka šie izdevumi *CIS* radušies, veicot darbības, kas saistītas ar pasākuma Nr. 1 "Informācijas centra strukturēšana" īstenošanu, un ka *CIS* Valde pieņēmusi vairākus lēmumus saistībā ar citiem pasākumiem, attiecībā uz kuriem tika piešķirts atbalsts, piemēram, pasākumu Nr. 3 "Progresīvu informācijas pakalpojumu piedāvāšana uzņēmumiem", attiecībā uz kuru bija norādītas vajadzīgās datu bāzes un personāla resursi, un pasākumu Nr. 5 "Ārējo biroju izmantošana", kurā tika pieņemti iespējamības izpētes projekti. Šajā vēstulē turklāt bija norādīts, ka projekts netika īstenots nevis *CIS* darbības vai iniciatīvas dēļ, bet gan tāpēc, ka novēloti tika noslēgts līgums starp *CIS* un *Regione Siciliana* un tā rezultātā šis reģions novēloti sniedza līdzfinansējumu.

30 Ar 2002. gada 15. novembra Lēmumu C(2002) 4155, kas nosūtīts Itālijas Republikai, Komisija atcēla ERAF atbalstu ECU 6 760 000 apmērā, ko piešķīra ar Lēmumu par atbalsta piešķiršanu, un pieprasīja Itālijas iestādēm atmaksāt avansa maksājumu, kas tām izmaksāts kā atbalsts (turpmāk tekstā — "Apstrīdētais lēmums").

Process un lietas dalībnieku prasījumi

31 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2003. gada 14. martā, prasītājs cēla šo prasību.

32 Pamatojoties uz tiesneša referenta ziņojumu, Pirmās instances tiesa nolēma uzsākt mutvārdu procesu un, veicot procesa organizācijas pasākumus, aicināja prasītāju un Komisiju iesniegt vairākus dokumentus un rakstiski atbildēt uz vairākiem jautājumiem.

33 Tā kā prasītājs nosūtīja vēstuli 2004. gada 31. decembrī un Komisija — 2005. gada 6. janvārī, lietas dalībnieki pakļāvās procesa organizācijas pasākumiem, ko veica Pirmās instances tiesa.

34 Tika uzklausīti lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un atbildes uz jautājumiem, ko Pirmās instances tiesa uzdeva 2005. gada 1. februāra tiesas sēdē. Šajā gadījumā prasītājs apstiprināja, ka neiebilst pret Apstrīdēto lēmumu jautājumā par atbalsta atcelšanu, bet tikai jautājumā par to, ka šajā lēmumā nav paredzēts atlīdzināt izdevumu daļu ITL 688 505 743 apmērā, kas jāsedz ERAF un kas radušies *CIS* saistībā ar atbalstu.

35 Prasītāja prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— atcelt Apstrīdēto lēmumu, ciktāl šajā lēmumā nav paredzēts atlīdzināt izdevumu daļu ITL 688 505 743 apmērā, kas jāsedz ERAF un kas radušies *CIS* saistībā ar atbalstu;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

36 Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— prasību noraidīt;

— piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

Lietas dalībnieku argumenti

37 Prasītājs savā prasībā izvirza astoņus pamatus: pirmais pamats attiecas uz Regulas Nr. 4253/88 24. panta pārkāpumu, otrais pamats saistīts ar Komisijas pilnvaru ļaunprātīgu izmantošanu, trešais pamats — ar *CIS* un Komisijas līguma 14. panta pārkāpumu, ceturtais pamats — ar "nepārvaramas varas principa" pārkāpumu, piektais pamats — ar samērīguma principa pārkāpumu, sestais pamats — ar tiesiskās drošības principa pārkāpumu, septītais pamats — ar tiesiskās paļāvības aizsardzības principa pārkāpumu un astotais pamats — ar pilnvaru nepareizu izmantošanu.

38 Izvirzot otro pamatu, prasītājs ir norādījis, ka Komisija nevarēja neņemt vērā, ka atteikuma pagarināt darbības izpildei paredzētos termiņus neizbēgamas sekas bija to darbību izbeigšana, kuras veicot, pilnībā tiktu īstenota vispārējā dotācija.

39 Izvirzot trešo pamatu, prasītājs uzsver, ka Komisija ir pārkāpusi *CIS* un Komisijas līguma 14. pantu tiktāl, ciktāl šis noteikums ļauj Komisijai atcelt saistības, kas ir radušās saskaņā ar līgumu, ja starpnieks ir vainojams būtiskā līguma nosacījumu neizpildē, atzīstot starpniekam tiesības saņemt atlīdzību par izdevumiem, kas radušies, izpildot saistības un veicot darbības šajā nolūkā. Šajā gadījumā Komisijai vēl jo vairāk bija jāparedz, ka tiek atlīdzināti izdevumi, kas *CIS* radušies, īstenojot atbalstu, jo neizpilde nav *CIS* bezdarbības, bet gan no tā gribas neatkarīgu apstākļu rezultāts, un *CIS* ir darījis visu iespējamo, lai īstenotu attiecīgās darbības.

40 Komisija uzskata, ka *CIS* un Komisijas līguma 14. pants nav piemērojams šajā gadījumā tiktāl, ciktāl tajā ir paredzēts pieņēmums, ka Komisija vienpusēji var lauzt līgumu. Šī lieta bija saistīta ar to, ka Komisija atcēla Kopienas atbalstu, jo tika atklāti pārkāpumi vai būtiski grozījumi projekta īstenošanas nosacījumos, un Regulas Nr. 4253/88 24. pants bija vienīgais piemērojamais noteikums.

41 Turklāt, izvirzot piekto pamatu, prasītājs norāda, ka ir pārkāpts samērīguma princips, jo Komisija, noraidot pieteikumu atlīdzināt izdevumus, kas jau bija radušies *CIS*, ir pārkāpusi savas rīcības robežas, kas bija atbilstoša un vajadzīga izvirzītā mērķa sasniegšanai (Tiesas 1984. gada 17. maija spriedums lietā 15/83 *Denkavit Nederland*, *Recueil*, 2171. lpp., 25. punkts, un Pirmās instances tiesas 1999. gada 12. oktobra spriedums lietā T-216/96 *Conserve Italia*/Komisija, *Recueil*, II-3139. lpp., 101. punkts). Komisijai bija jāņem vērā šajā gadījumā pastāvošie apstākļi, lai izvairītos pieņemt lēmumu, ar ko *CIS* tiek sodīts, liekot tam uzņemties atbildību par kavējumiem, kuros vainojams *Regione Siciliana*. Šajā sakarā prasītājs uzsver, ka Apstrīdētā lēmuma rezultātā tas ir zaudējis tiesības uz visu atbalstu, kas ir paredzēts Lēmumā par atbalsta piešķiršanu, ko tas neapstrīd. Par nesamērīgu prasītājs tomēr uzskata to, ka Komisija ir atteikusies viņam atlīdzināt to izdevumu summu, kas *CIS* ir radušies, īstenojot projektu, proti, izdevumus, kuru pastāvēšanu un pamatotību konstatējušas un apliecinājušas Itālijas iestādes un kurus sākotnēji ir atzinusi pat Komisija.

42 Komisija uzskata, ka visa atbalsta atcelšana nav samērīguma principa pārkāpums, ja ir izpildīti visi nosacījumi, kas to attaisno. Šajā gadījumā Komisija, ņemot vērā valsts iestāžu iesniegtos dokumentus un izmantojot diskrecionāro varu, kas tai piešķirta Regulas Nr. 4253/88 24. pantā, uzskatīja, ka tai bija jāatceļ Kopienas atbalsts. Tā it īpaši uzsver, ka ir īstenots tikai viens no septiņiem projektā paredzētajiem pasākumiem, ka šis pasākums izpaudās tikai kā struktūras izveidošana, pamatojoties uz kuru vajadzēja īstenot citus pasākumus, un ka minētā struktūra nebija spējīga

darboties, jo 1995. gada oktobrī tika uzsākta *CIS* likvidācija, proti, pirms vēl bija beidzies maksājuma termiņš un katrā ziņā — pirms tas vēl bija spējīgs darboties.

43 Visbeidzot, izvirzot septīto pamatu, prasītājs norāda, ka ir pārkāpts tiesiskās paļāvības aizsardzības princips tiktāl, ciktāl ar Apstrīdēto lēmumu ir atcelts viss atbalsts, neņemot vērā šāda pasākuma ietekmi uz *CIS*, kas, ievērojot noteikumus, kuri attiecas uz šo gadījumu, un uzskatot, ka tā rīcība ir likumīga, atbilstoši savai kompetencei un iespējām labā ticībā bija veicis visas darbības, kas ir vajadzīgas, lai īstenotu vispārējo dotāciju. Tā rezultātā Komisijai drīzāk bija jāņem vērā pienācīgi apliecinātie un paziņotie izdevumi, kas bija radušies, īstenojot atbalstu, nevis jāpieņem lēmums atcelt atbalstu, neatlīdzinot šādus izdevumus.

44 Komisija uzskata, ka tiesiskās paļāvības aizsardzībai Kopienu tiesībās ir izvirzīti trīs nosacījumi: pirmkārt, Kopienu iestādes ieinteresētajai personai ir devušas precīzus, beznosacījumu un saskaņotus solījumus; otrkārt, šie solījumi ir tādi, kas to adresātiem rada tiesiskas cerības; un, treškārt, dotie solījumi atbilst attiecīgajām normām (Pirmās instances tiesas 1999. gada 6. jūlija spriedums lietā T-203/97 *Forvass*/Komisija, *Recueil FP*, I-A-129. un II-705. lpp., 70. un 71. punkts). Šajā gadījumā neviens no trim nosacījumiem nav izpildīts. *CIS* izdevumi saistībā ar atbalstu radās paša [*CIS*] attiecīgas iniciatīvas rezultātā. Komisija, protams, atzīst, ka neiebilda pret šo *CIS* iniciatīvu, bet apgalvo, ka nav arī piespiedusi to izrādīt šādu iniciatīvu un tas nevarēja prasītājam radīt jebkādu tiesisko paļāvību, ka šādi izdevumi tiks atlīdzināti. Turklāt Komisija vērš uzmanību uz to, ka Lēmumā par atbalsta piešķiršanu un *CIS* un Komisijas līgumā bija norādīts, ka vispārējā dotācija bija piešķirta informācijas centra atvēršanai un darbībai noteiktajos termiņos. Ne no viena noteikuma nevarēja secināt, ka izdevumi, kas radušies, īstenojot projektu, būtu atlīdzināmi, ja minētais projekts netiktu īstenots.

Pirmās instances tiesas vērtējums

45 Faktus un argumentus, ko prasītājs sniedzis administratīvā procesa gaitā un atkārtoti norādījis savos procesuālajos rakstos, īsumā var izklāstīt šādi:

— *CIS* nav izdarījis pārkāpumu, kā arī nav izdarījis grozījumu atbalsta izpildē, bet vienkārši ir *Regione Siciliana* rīcības upuris;

— *CIS* īstenojis pasākumu Nr. 1 un Komisijai norādījis, ka uzņēmies izpildīt vairākas saistības attiecībā uz pasākumu Nr. 3 un Nr. 5;

— Komisija nav ņēmusi vērā solījumus, ko devusi 1994. gada 15. decembra Uzraudzības komitejas sanāksmē, kuras laikā tās pārstāvis norādījis pasākumus, ko varēja veikt, lai izpildītu nosacījumu, kas attiecas uz saistībām, kuras jāuzņemas līdz 1994. gada 31. decembrim;

— Komisija nav ņēmusi vērā, ka pēc atteikuma pagarināt termiņu, kas būtu ļāvis uzņemties juridiskas un finansiālas saistības, ar atbalstu saistītās darbības nebija iespējams īstenot;

— *CIS* likvidācija tādējādi bija tiešas sekas atteikumam pagarināt šo termiņu, kas atbalsta īstenošanu neizbēgami padarīja neiespējamu;

— Komisija turklāt izvairījās no savas nostājas, ko tā pieņēmusi 1995. gada 21. septembra vēstulē, kurā tā lūdza *CIS* darīt Komisijai zināmu tam radušos izdevumu summu, lai varētu aprēķināt kvotu ERAF līdzdalībai [izdevumu segšanā].

46 Jānorāda, ka pamatojuma trūkums vai nepietiekams pamatojums ir būtisku procedūras noteikumu pārkāpums EKL 230. panta nozīmē un tas ir saistīts ar jautājumu par sabiedrisko kārtību, kas Kopienas tiesnesim ir jāizskata pēc savas ierosmes (Tiesas 1997. gada 20. februāra spriedums lietā C-166/95 P Komisija/*Daffix*, *Recueil*, I-983. lpp., 24. punkts, un 1998. gada 2. aprīļa spriedums lietā C-367/95 P Komisija/*Sytraval* un *Brink's France*, *Recueil*, I-1719. lpp., 67. punkts; Pirmās instances tiesas 2001. gada 21. marta spriedums lietā T-206/99 *Métropole télévision*/Komisija, *Recueil*, II-1057. lpp., 43. punkts).

47 Turklāt ir jāatgādina — no pastāvīgās judikatūras izriet, ka tāda atsevišķa lēmuma pamatojumā, kam ir nelabvēlīgas sekas, ir jānorāda skaidra un nepārprotama tās iestādes argumentācija, kura ir pieņēmusi lēmumu, lai ieinteresētajām personām būtu zināmi pasākuma veikšanas iemesli un lai kompetentā tiesa varētu veikt kontroli (iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/*Sytraval* un *Brink's France*, 63. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā *Métropole télévision*/Komisija, 44. punkts).

48 Šajā gadījumā Apstrīdētajā lēmumā nekas nav teikts par dažādiem iepriekš minētajiem faktiem un argumentiem, it īpaši par to, vai šādi apstākļi varētu attaisnot to izdevumu atlīdzināšanu, kas *CIS* ir radušies pirms atbalsta atcelšanas, kaut arī saistībā ar šiem apstākļiem sniedzamā atbilde ir būtiska, lai Pirmās instances tiesa varētu pārbaudīt Apstrīdētā lēmuma pamatotību.

49 Tajā daļā, kas attiecas uz "projekta norisi", Apstrīdētajā lēmumā ir norādīts tikai, ka "1995. gada 20. oktobrī tika uzsākta atbalsta saņēmēja likvidācija" (6. apsvērums), ka izdevumu galīgais aprēķins, kā arī ar to saistītā dokumentācija tika nodota Komisijai

un ka atbalsta saņēmēja deklarētie izdevumi bija ITL 711 584 000, no kuriem ITL 688 505 743 tika atzīti par pieļaujamiem pēc pārbaudēm, ko veica *Regione Siciliana* iestādes (7. apsvērums).

50 Daļā, kas attiecas uz "attiecīgās dalībvalsts atbildi", Apstrīdētajā lēmumā (10. apsvērums) ir noteikts:

"Ar 2002. gada 11. marta vēstuli [..] Itālijas iestādes nodeva pieprasīto papildu informāciju, ko sagatavojis [*CIS*] likvidators. Šī informācija apstiprināja:

— ka paziņotie izdevumi bija ITL 711 584 000 un ka pēc *Regione Siciliana* iestāžu veiktās sertifikācijas par pieļaujamiem tika atzīti ITL 688 505 743;

— ka darbības, kas attiecas uz vispārējo dotāciju, tika veiktas tikai saistībā ar pasākumu Nr. 1 "Informācijas centra strukturēšana";

— ka tiesības uz maksājumu bija balstītas uz priekšnosacījumu, saskaņā ar kuru izvirzītais mērķis nav īstenots nevis *CIS* darbības (vai bezdarbības) dēļ, bet gan tādēļ, ka novēloti noslēgts līgums starp *Regione Siciliana* un atbalsta saņēmēju un tādējādi novēloti sniegts *Regione Siciliana* līdzfinansējums."

51 Daļā, kas attiecas uz "Komisijas vērtējumu", Apstrīdētajā lēmumā (12. apsvērums) vienīgi ir apstiprināts:

"[..]

— ka vispārējās dotācijas mērķis — īstenot *CIS* un Komisijas līguma 5. pantā paredzētās darbības — nav sasniegts, ņemot vērā, ka no septiņiem šajā pantā paredzētajiem pasākumiem ir īstenots tikai pasākums Nr. 1 "*CIS* informācijas centra strukturēšana";

— ka *CIS* izteiktie argumenti neattaisno arī to, ka ir ņemti vērā izdevumi, kas paziņoti un kas attiecas uz pasākumu "*CIS* informācijas centra strukturēšana". Iemesli, kas ir norādīti, skaidrojot, kādēļ nav īstenota vispārējā dotācija, un kas ir saistīti ar novēloti sniegtu Itālijas iestāžu līdzfinansējumu, neattaisno lūgumu sniegt Kopienas atbalstu, jo dotācija tika piešķirta, lai īstenotu [*CIS* un Komisijas] līgumā norādītās darbības. Vispārējā dotācija bija piešķirta informācijas centra darbībai. Šis centrs faktiski nekad nav darbojies, un tā likvidācija tika uzsākta pēc tam, kad bija īstenots tikai viens no septiņiem [*CIS* un Komisijas] līgumā paredzētajiem pasākumiem. Tādējādi *CIS* un Komisijas līguma noteikumu [ne]ievērošana attaisno atbalsta atcelšanu, kas bija piešķirts kā vispārēja dotācija, un avansa maksājumu atprasījumu."

52 Jānorāda, ka Apstrīdētajā lēmumā nav pieminēti notikumi, kas risinājās no 1993. gada 2. septembra — dienas, kurā tika parakstīts *CIS* un Komisijas līgums — līdz 1995. gada 20. oktobrim — dienai, kurā tika uzsākta *CIS* likvidācija.

53 Pirmkārt, Apstrīdētajā lēmumā nav norādes uz pirmo pieteikumu pagarināt termiņus, ko *CIS* iesniedzis Komisijai 1993. gada 12. novembrī, un uz Komisijas lēmumu līdz 1994. gada 31. decembrim pagarināt Lēmuma par atbalsta piešķiršanu 3. panta pirmajā daļā paredzēto finansiālo saistību izpildes termiņu.

54 Otrkārt, Apstrīdētajā lēmumā nav minēts, ka Komisija ir noraidījusi otro pieteikumu pagarināt termiņus, ko ir iesniedzis *Regione Siciliana*, kā rezultātā *CIS* automātiski bija liegta iespēja īstenot atbalstu. Komisija nav saņēmusi šos divus dokumentus, kā viņa to varēja norādīt Pirmās instances tiesai, atbildot uz lūgumu iesniegt minētos dokumentus. Tomēr ir jānorāda, ka Lēmuma par atbalsta piešķiršanu 3. panta otrajā daļā bija paredzēts, ka Komisija var šos termiņus pagarināt, ja sniegtā informācija to attaisno.

55 Treškārt, *CIS* adresētā Komisijas 1995. gada 21. septembra vēstule nav ņemta vērā Apstrīdētajā lēmumā, kaut arī šajā vēstulē *CIS* tika informēts par to, ka "Komisija nevarēja apmierināt [otro] pieteikumu pagarināt termiņus finansiālo saistību izpildei, jo nebija spēkā esošu lēmumu uzņemties saistības attiecībā uz uzņēmumiem, kas saņēmuši atbalstu". Jānorāda, ka šajā vēstulē minētais iemesls nesaskan ar nostāju, kas izteikta 1994. gada 15. decembrī Palermo notikušās Projekta uzraudzības komitejas sanāksmes laikā, kurā piedalījās *CIS* pārstāvji, Komisijas "Reģionālās politikas" ģenerāldirektorāta ierēdnis un *Regione Siciliana* ierēdņi un kuras gaitā tika pieminēts jautājums par saistībām, kas jāuzņemas līdz 1994. gada 31. decembrim. Saskaņā ar to, kas ir izklāstīts *CIS* apsvērumos par lēmumu uzsākt Regulas Nr. 4253/88 24. pantā paredzēto procedūru, kuri Komisijai tika nodoti 2002. gada 11. martā un kurus tā nav apstrīdējusi, šīs sanāksmes laikā Komisijas ierēdnis norādīja: "Tieši [*CIS*] gadījumā varētu uzskatīt, ka lēmums, ar ko *CIS* Valde vienlaicīgi apstiprināja pasākumu izpildes projektus un saistības atbilstoši īstenot projektu, ietilpst jēdzienā "saistības, kas jāuzņemas līdz 1994. gada 31. decembrim". Lai pielāgotos šai interpretācijai, *CIS* Valde 1994. gada 20. decembrī pieņēma

vairākus lēmumus par projekta izpildi, it īpaši attiecībā uz pasākumu Nr. 3 ("Progresīvu informācijas pakalpojumu piedāvāšana uzņēmumiem"), attiecībā uz kuru bija norādītas vajadzīgās datu bāzes un personāla resursi, un uz pasākumu Nr. 5 ("Ārējo biroju izmantošana"), saistībā ar kuru tika pieņemti iespēju izpētes projekti.

56 Šajā jautājumā Apstrīdētajā lēmumā apstiprināts, ka ir īstenots tikai pasākums Nr. 1 ("Informācijas centra strukturēšana"), neizsakot viedokli par argumentiem, ko iepriekš minētajā 2002. gada 11. marta vēstulē *CIS* sniedzis saistībā ar pasākuma Nr. 3 un Nr. 5 izpildi, vēl pirms Komisija bija atteikusies otrreiz pagarināt termiņus.

57 Ceturtkārt, Apstrīdētajā lēmumā nav ņemta vērā arī *CIS* adresētā Komisijas 1995. gada 21. septembra vēstule, kurā Komisija lūdz *CIS* "cik vien iespējams drīz darīt zināmu savu finansiālo saistību summu, lai varētu noteikt [Komisijas saistību] summu". No šī lūguma attiecīgi var secināt, ka Komisija bija piekritusi atlīdzināt daļu no izdevumiem, kas *CIS* radušies, īstenojot atbalstu.

58 Apstrīdētajā lēmumā, ar ko tomēr atcelts atbalsts un kurā iekļauts atteikums piešķirt attiecīgo atlīdzību, jo nav izpildīti visi pasākumi, kas paredzēti *CIS* un Komisijas līguma 5. pantā, nav ņemta vērā šī līguma 14. pantā paredzētā iespēja, ka gadījumā, ja starpnieks vainojams līguma noteikumu neizpildē, Komisija var atcelt saistības, ko tā uzņēmusies atbilstoši līgumam, "[tomēr] atzīstot starpniekam izmaksājamās summas par saistībām, ko tas uzņēmies, un darbībām, kas veiktas, lai īstenotu vispārējo dotāciju līdz dienai, kurā paziņots, ka līgums tiek lauzts". Ja izdevumus, kas radušies, lai īstenotu vispārējo dotāciju, var atlīdzināt gadījumā, kad starpnieks

vainojams līguma noteikumu neizpildē, grūti saprast, kāpēc šādus izdevumus nevar atlīdzināt tad, ja prasītājs nav vainojams šādā līguma noteikumu neizpildē.

59 Tādējādi no visa iepriekš minētā izriet, ka Apstrīdētajā lēmumā ir pieļautas kļūdas, sniedzot pamatojumu, līdz ar to Pirmās instances tiesa nevar veikt kontroli. Pirmās instances tiesa nevar novērtēt Apstrīdētā lēmuma likumīgumu saistībā ar samērīguma un tiesiskās paļāvības aizsardzības principu.

60 Apstrīdētais lēmums ir jāatceļ tiktāl, ciktāl Komisija nav izpildījusi pienākumu norādīt pamatojumu, kas tai ir uzlikts ar EKL 253. pantu. Apstrīdētais lēmums nav pietiekami pamatots jautājumā par ERAF daļas atlīdzināšanu tiktāl, ciktāl tas attiecas uz izdevumiem, kas *CIS* radušies saistībā ar atbalstu ITL 688 505 743 apmērā.

Par tiesāšanās izdevumiem

61 Atbilstoši Pirmās instances tiesas Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisijai spriedums nav labvēlīgs un tā kā prasītājs ir lūdzis piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, Komisijai ir jāpiespriež segt savus, kā arī atlīdzināt prasītājam radušos tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (pirmā palāta)

nospriež:

1) **atcelt Komisijas 2002. gada 15. novembra Lēmumu C(2002) 4155, ar ko atceļ Eiropas Reģionālās attīstības fonda atbalstu, kas piešķirts ar Komisijas 1993. gada 16. februāra Lēmumu C(93) 256/4, tiktāl, ciktāl tajā atcelts atbalsts saistībā ar izdevumiem, kuri radušies *Centro informativo per la collaborazione tra le imprese e la promozione degliinvestimenti in Sicilia SpA* 688 505 743 Itālijas liru apmērā;**

2) **Komisija sedz savus un atlīdzina prasītājam radušos tiesāšanās izdevumus.**

Cooke García-Valdecasas Labucka

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2005. gada 22. jūnijā.

Sekretārs

H. Jung

Priekšsēdētājs

J. D. Cooke